

Open Acces

EFFECTES SOBRE LA MORTALITAT DE LES RESTRICCIONS EN L'ACCÉS AL SISTEMA DE SALUT PÚBLIC

Judith Vall Castelló

Departament d'Economia i
Institut d'Economia de
Barcelona, Universitat de
Barcelona & CRES-UPF

**Adreça per a
correspondència:**

Judith Vall Castelló

Adreça electrònica:
judith.vall@upf.edu

La reforma de salut del 2012, que exclou els immigrants irregulars de cobertura de salut pública, ha donat un increment mitjà del 15% en la mortalitat en aquest sector de la població. Això ho indica l'estudi 'Els efectes mortals de perdre cobertura sanitària', de la investigadora a l'Institut d'Economia de Barcelona (IEB) i del Centre de Recerca en Economia i Salut (Cres-UPF), Judith Vall i els investigadors Arnau Juanmartí Mestres (Cres-UPF) i Guillem López Casanovas (CRES-UPF). L'informe analitza l'evolució de la mortalitat de la població que resideix a Espanya de manera irregular i dels habitants amb accés garantit a la salut entre 2009 i 2015 i conclou que la Llei de 2012 ha suposat fins a 70 morts més per any que els que van es van produir en el període anterior.

L'estudi indica que la reforma de salut del 2012, en funcionament des de l'1 de setembre del mateix any, es va aprovar amb la intenció d'estalviar recursos i dissuadir el turisme de salut. No obstant això, va acabar de restringir l'accés a la sanitat pública dels indocumentats, 'canviant d'aquesta manera la universalitat del sistema'. De fet, un any després de la reforma, Espanya havia retirat un mínim de 873.000 targetes sanitàries a les persones que no havien aconseguit acreditar la residència a l'estat, que representa el 13,87% d'immigrants a Espanya i un 1,86% de la població total.

L'informe mostra com la mortalitat entre 2009 i 2012 va minvar al mateix ritme tant entre la població autòctona com entre la indocumentats. L'aprovació de la reforma no va tenir cap impacte sobre les estadístiques per als indocumentats, mentre que l'efecte sobre la gràfica de la població que va ser exclosa de la sanitat va ser immediata. En particular, l'efecte de la reforma sobre la mortalitat mensual dels immigrants irregulars durant els tres anys després de l'aplicació de la llei va augmentar en 0,66 morts per 100.000 persones, que implica un increment mitjà del 15% respecte a als ratis d'abans del 2012.

Les dades també mostren com els efectes de la reforma sanitària han anat a més amb el pas del temps, de manera que, en el 2015, la mortalitat entre els indocumentats ja era un 22,6% més alt que l'enregistrat abans de la reforma sanitària. Una progressió que l'informe atribueix principalment a dos efectes: la interrupció del tractament de malalties mortals i la no detecció precoç de malalties amb un alt risc de mortalitat.

Efectes sobre una població jove

L'estudi també discrimina els resultats segons l'edat i la nacionalitat dels afectats. La població més jove (fins a 19 anys) no va ser afectada per la reforma i, per tant, manté l'accés a la sanitat. L'estudi demostra que la mortalitat no augmenta per a aquest grup de població, el que evidencia que els efectes previstos són efectivament degut a la pèrdua d'accés a la salut pública.

D'una altra banda, l'anàlisi per nacionalitats mostra com la mortalitat va créixer més accentuadament per la població asiàtica, seguida de la població d'Amèrica Central i del Sud i, finalment, l'africana.

Com citar l'article: Medrano Jiménez R, Gili Rius M. M., García Castillo O, Ruiz Messeguer M, Medrano Baeza B, Angà Vendrell M. Efectes sobre la mortalitat de les restriccions en l'accés al sistema de salut públic. But At Prim Cat 2018;36:22

